

Consiliul Concurenței: Măsura plafonării adaosurilor a depășit termenul legal; există riscul de efecte nefavorabile în piață

Măsura plafonării adaosurilor la anumite categorii de produse alimentare este justificată doar de situații absolut excepționale, iar perioada pe care se poate aplica, în conformitate cu Legea Concurenței, a depășit deja termenul legal, amplificând riscurile de a genera efecte nefavorabile asupra pieței și a conduce la adaptări nedorite ale jucătorilor, se arată în Raportul privind evoluția concurenței în sectoare cheie, lansat de Consiliul Concurenței.

"Conform Legii concurenței, o astfel de măsură este justificată doar de situații absolut excepționale, precum: situații de criză, dezechilibru major între cerere și ofertă sau o disfuncționalitate evidentă a pieței. În ceea ce privește durata, conform Legii concurenței, aceasta nu poate depăși doi ani. Prin urmare, durata schemei de sprijin excedează deja termenul legal, amplificând, prin urmare, riscurile de a genera efecte nefavorabile asupra pieței și a conduce la adaptări nedorite ale jucătorilor", susțin autorii raportului.

Ca urmare a plafonării adaosurilor la anumite categorii de produse alimentare - prin OUG nr. 67/2023 și actele normative ulterioare -, Consiliul Concurenței a monitorizat evoluția la raft a prețurilor acestor produse.

Rezultatele analizelor Consiliului Concurenței au arătat că produsele stipulate în actul normativ au înregistrat, în majoritatea cazurilor, reduceri de prețuri. Astfel, cel puțin pentru scopul urmărit, și anume scăderea prețurilor produselor alimentare de bază, Ordonanța a produs efecte pozitive la nivelul consumatorilor finali.

Pe de altă parte, autoritatea de concurență a testat, în anul 2023, respectiv 2024, o ipoteză conform căreia diminuarea marjelor de profit ca efect al reglementării ar putea fi recuperate la nivelul altor categorii de produse (efect de tip waterbed) existente în portofoliul retailerilor. Conform metodologiei utilizate, s-a constatat faptul că pierderile de profitabilitate înregistrate la nivelul produselor ce fac obiectul reglementării ar fi fost recuperate prin creșterea profitabilității, inclusiv prin majorarea prețurilor, pentru alte produse, alimentare și nealimentare.

"O astfel de redistribuire a adaosurilor și reasezare a prețurilor în alte condiții decât cele de piață poate genera, pe o perioadă îndelungată de timp, și alte adaptări ale jucătorilor (în afara celor deja evidențiate de transferul pierderilor de adaos către alte produse), care ar putea conduce la dezechilibre majore pe verticală (pe lanțul de producție), dar și pe orizontală (cu privire la alte categorii de produse). Practic, o plafonare pe termen lung a adaosurilor sau prețurilor pentru anumite categorii de produse va genera un efect de contagiune spre alte categorii și piețe, cu efecte imprevizibile", atenționează specialiștii de concurență.

În ceea ce privește creșterea TVA din august 2025, analizele autorității de concurență pe termen scurt - august, până la iunie 2025 - au indicat o tendință de scădere a prețurilor la nivelul produselor de bază, influențată puternic de bunurile sezoniere (fructe, legume).